

## IKKILAMCHI BEPUSHTLIK SABABLARI

Siyob Abu Ali ibn Sino nomidagi Jamoat salomatligi texnikumi

XAMROYEVA SHOIRA ERGASHOVNA

**Annotatsiya :** Ikkilamchi bepushtlik - bu siz ilgari tug'ilgandan keyin homilador bo'la olmaysiz yoki homiladorlikni tugatolmaysiz. Davolash usullari ovulyatsiyani qo'zg'atadigan dori-darmonlarni, in vitro urug'lantirishni (IVF) yoki jarrohlikni o'z ichiga olishi mumkin.

**Abstract:** Secondary infertility is when you are unable to get pregnant or complete a pregnancy after having given birth previously. Treatment options may include medications to stimulate ovulation, in vitro fertilization (IVF), or surgery.

**Аннотация:** Вторичное бесплодие — это когда вы не можете забеременеть или завершить беременность после предыдущих родов. Варианты лечения могут включать в себя медикаменты для стимуляции овуляции, экстракорпоральное оплодотворение (ЭКО) или хирургическое вмешательство.

**Kirish.** Ikkilamchi bepushtlik - bu avval farzandli bo'lgandan keyin homilador bo'lolmaslik yoki homiladorlikni muddatigacha davom ettirish. Ikkilamchi bepushtlik deb tasniflash uchun oldingi tug'ilish in vitro urug'lantirish (IVF) kabi tug'ilish dori-darmonlari yoki muolajalar yordamisiz sodir bo'lishi kerak. Shifokorlar, odatda, olti oydan bir yilgacha homilador bo'lishga harakat qilgandan so'ng, ikkilamchi bepushtlik tashxisini qo'yishadi.

**Asosiy qism.** Ikkilamchi bepushtlikning asosiy belgisi bir yoki bir nechta biologik bola tug'ilgandan keyin homilador bo'la olmaslikdir. Agar siz 35 yoshdan kichik bo'lsangiz, provayderingiz homilador bo'lishga urinishdan bir yil (12 oy) keyin ikkilamchi bepushtlikdan shubhalanishi mumkin. Homilador bo'lishga urinish muntazam, himoyalalmagan jinsiy aloqada bo'lish deb ta'riflanadi. Agar siz 35

yoshdan oshgan bo'lsangiz, provayderingiz olti oylik muntazam, himoyalangan jinsiy aloqadan keyin uni ikkilamchi bepushtlik deb tasniflashi mumkin.

Ikkilamchi bepushtlik bir yoki ikkala hamkorga ta'sir qilishi mumkin. Ba'zida ikkilamchi bepushtlikning yagona sababi yo'q; bu ko'p omillarga bog'liq. Aslida, ikkilamchi bepushtlikning sababi jinslar va noma'lum sabablar o'rtasida teng ravishda bo'linadi. Eng keng tarqalgan sabablardan ba'zilari:

- Buzilgan sperma yoki buzilgan tuxum.
- Yosh.
- Oldingi homiladorlikning asoratlari.
- Oldingi operatsiyadan keyingi asoratlari.
- Tana vaznining ortishi yoki BMI (tana massasi indeksi).
- Dori-darmonlar yoki boshqa tibbiy sharoitlar.
- Jinsiy yo'l bilan yuqadigan infektsiyalar (STI).
- Spirtli ichimliklar va chekish kabi turmush tarzi omillari.

Ayollarda ikkilamchi bepushtlikning sabablari nima?

Ayollarda ikkilamchi bepushtlikning sabablari orasida tuxum sifati, bachadoningizdagi tizimli muammolar, ayrim sog'liq sharoitlari va turmush tarzi omillari kiradi.

Tuxum miqdori yoki sifati bilan bog'liq muammolar

Ayollar cheklangan tuxum bilan tug'iladi va yangi tuxum yarata olmaydi. 40 yoshga yaqinlashganda, tuxumdonlarda qolgan tuxumlar soni kamayadi va qolgan tuxumlarda xromosoma muammolari bo'lish ehtimoli ko'proq.

Otoimmün yoki genetik sharoitlar, oldingi jarrohlik yoki radiatsiya, odamda sifatli tuxumlarning kam sonli bo'lishining boshqa sabablari.

Strukturaviy muammolar (chandiqlar yoki to'siqlar kabi)

Infektsiyalar va jarrohlik fallop naychalari yoki bachadon qismlariga zarar etkazishi mumkin. Fallop naychasi tuxumni bachadonga olib boradi. Xlamidiya,

gonoreya va tos a'zolarining yallig'lanish kasalligi (PID) kabi infektsiyalar asoratlari sizning fallop naychalarini to'sib qo'yishi mumkin.

Xuddi shunday, ba'zi holatlar bachadonga ta'sir qilishi va ikkilamchi bepushtlikka olib kelishi mumkin. Muayyan protseduralardan olingan chandiqlar homiladorlikka xalaqit berishi mumkin. Ushbu muolajalar kengayish va kuretaj (D&C) yoki kesmani etkazib berishni o'z ichiga oladi. Bachadon miomasi yoki poliplari ham bachadonning ayrim qismlarini to'sib qo'yishi mumkin, bu esa homiladorlikni buzishi mumkin.

Ikkilamchi bepushtlikdan shubhalansangiz, shifokoringiz, reproduktiv endokrinologingiz yoki urologingiz bilan imtihondan o'ting. Davolanishning eng keng turlarini ta'minlash uchun erta baholash juda muhimdir. Sizning tibbiy yordam ko'rsatuvchi provayderingiz:

Oldingi homiladorligingizdan keyin biror narsa o'zgarganligini aniqlash uchun tibbiy tarixingizni ko'rib chiqing.

Ovulyatsiya va tuxum ishlab chiqarayotganingizni aniqlash uchun hayz davringizni muhokama qiling.

Ba'zi kasalliklar sperma soni yoki sperma sifatiga ta'sir qiladimi yoki yo'qligini baholang.

Ikkilamchi bepushtlikni qanday testlar aniqlaydi?

Sizning shifokorlaringiz bepushtlikka nima sabab bo'lishi mumkinligini aniqlash uchun muayyan testlarni o'tkazishni xohlashlari mumkin. Ushbu testlardan ba'zilari quyidagilarni o'z ichiga oladi:

- Sperma tahlili.
- Gormonlar darajasini aniqlash uchun qon testlari.
- Transvaginal ultratovush.
- Histerosalpingogramma, sizning provayderingizga bachadon va fallop naychalarini ko'rish imkonini beruvchi rentgen nurlarining bir turi.

**Xulosa .** Ikkilamchi bepushtlik - bu juftliklar va oilalarning umidsizlikka tushishi mumkin bo'lgan haqiqiy va keng tarqalgan holat. Agar siz homilador bo'lishga urinayotgan bo'lsangiz va qila olmasangiz, shifokoringiz bilan gaplashish foydali

bo'lishi mumkin. Ba'zi hollarda, ikkilamchi bepushtlikning aniq sabablari yo'q. Biroq, provayderingiz siz bilan oilangizni kengaytirish istagingizga mos keladigan davolanish rejasida ishlashi mumkin. Bilingki, ikkilamchi bepushtlik bilan og'rigan ko'pchilik odamlar sog'lom homilador bo'lishadi.

#### **Foydalanilgan adabiyotlar:**

1. Kasalliklarni nazorat qilish va oldini olish markazlari. Bepushtlik bo'yicha tez-tez so'raladigan savollar (<https://www.cdc.gov/reproductivehealth/infertility/index.htm>). 07.03.2023 dan foydalanilgan.
2. Katib AA, Al-Havsaviy K, Motair V, Bawa AM. Ikkilamchi bepushtlik va qari erkak, umumiy ko'rinish Cent European J Urol. 2014;67(2):184-8. 07.03.2023 dan foydalanilgan.
3. Resolve, Milliy bepushtlik assotsiatsiyasi. Ikkilamchi bepushtlik (<https://resolve.org/infertility-101/medical-conditions/secondary-infertility/>). 07.03.2023 dan foydalanilgan.